

*Pentru sora mea, Ana,
care în copilărie mi-a fost un adevărat mentor
fără de care nu aș fi ajuns omul de azi*

SIMONA SILVIA BĂDULESCU

DRAGOSTEA DE ANIMALE

ANTOLOGIE DE TEXTE LITERARE
PENTRU ORELE
DE
DIRIGENȚIE / EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

însotită de sugestii metodice

Editura **Andreas** Print

pe Florentino Ariza în prima lui călătorie, se întindeau acum câmpii pârjolite, cioturi și putregaiuri de păduri mistuite de cazanele de pe vapoare, ruinele orașelor uitate de Dumnezeu, unde apa băltea pe străzi chiar și pe vreme de secetă. Noaptea nu-i mai trezeau cântecele de sirenă ale lamantinilor de pe maluri, ci duhoarea gretoasă a morților care treceau plutind spre mare. Nu mai erau războaie, nici molimi, dar corpurile umflate continuau să treacă pe apă. Căpitanul a lăsat deoparte orice glumă și a adoptat pentru o clipă un ton grav: „Am primit ordine stricte să spunem pasagerilor că sunt înecați accidentali.“ Din larma papagalilor și hărmălaia maimuțelor nevăzute, care altădată sporeau arșița amiezii, nu mai rămăsese decât vasta tăcere a pământului pustiit.

Erau așa de puține locurile unde se mai tăiau lemne și atât de depărtate unele de altele, încât, într-a patra zi de călătorie, *Nova Fidelitate* n-a mai avut combustibil. Vaporul a rămas acostat aproape o săptămână, în timp ce echipele de marinari rătăceau prin mlaștini de cenușă, în căutarea copacilor risipiți ici și colo. Nu mai aveau de unde cumpăra: tăietorii de lemne își părăsiseră cătunele alungați de ferocitatea moșierilor, alungați de holera nevăzută, alungați de războaiele incipiente pe care guvernele se străduiau să le înăbușe cu decrete menite doar să abată atenția opiniei publice. Plictisiți, pasagerii organizau întreceri de înot, plecau în expediții de vânătoare și se întorceau cu iguane vii, le spintecau pe burtă și le coseau la loc cu ace groase și sfoară de împachetat, după ce le scoteau ciorchinii de ouă translucide și moi, pe care le puneau la uscat înșirate pe balustradele vaporului.

CUPRINS

Cuvânt înainte / 5

PARTEA I – DRAGOSTEA DE ANIMALE / 7

Proiect de lecție demonstrativă / 5

Capitolul I – CUM SĂ VORBIM ELEVILOR DESPRE ANIMALE / 17

1. *Cum sa vorbim despre animale în Cum să călătorești cu un somon, Noi paștișe și postșișe*, UMBERTO ECO / 17

Capitolul II – ATITUDINI NEGATIVE ALE OMULUI FAȚĂ DE ANIMALE / 21

1. *Memoria balenei* (fragment), JEAN PORTANTE / 21
2. *Mihail, câine de circ* (fragment), JACK LONDON / 25
3. *Cum simte domnișoara Smilla zăpada* (fragment), PETER HØEG / 29
4. *Cartea de la San Michele* (fragment), AXEL MUNTHE / 33
5. *Viața lui Pi* (fragment), Yann Martel / 34
6. *Binecuvântați animalele și copiii* (fragment), SWARTHOUT, GLENDON / 47
7. *Concert în beneficiul privilegietorilor în Schițe și povestiri* (fragment), A. P. CEHOV / 57
8. *Cartea de la San Michele* (fragment), AXEL MUNTHE / 60
9. *Legenda sfântului Iulian Ospitalierul* (fragment), GUSTAVE FLAUBERT / 62
10. *Grizlly, stăpânul munților* (fragment), JAMES-OLIVER CURWOOD / 72

11. **Colț Alb** (fragment), JACK LONDON / 75
12. **Doamna de Monsoreau** (fragment), vol. I, ALEXANDRE DUMAS / 79

Capitolul III – ATITUDINI POZITIVE ALE OMULUI FAȚĂ DE ANIMALE / 84

1. **Black Beauty** (fragment), ANNA SEWELL / 84
2. **Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia** (fragment), SELMA LAGERLÖF / 87
3. **Magherit** (fragment), GHEORGHE NICA / 92
4. **Pantera din subterane** (fragment), AMOS OZ / 97
5. **Rămășițele zilei** (fragment), KAZUO ISHIGURO / 100
6. **Cartea de la San Michele** (fragment), AXEL MUNTHE / 103
7. **Insuportabila ușurătate a ființei** (fragment), MILAN KUNDERA / 109
8. **Ciulinii Bărăganului** (fragment), PANAIT ISTRATI / 112
9. **La drum cu mătușă-mea** (fragment), GRAHAM GREENE / 116
10. **Chemarea străbunilor** (fragment), JACK LONDON / 120

Capitolul IV – DESPRE CARACTERUL ANIMALELOR / 125

3. **Chemarea străbunilor** (fragment), JACK LONDON / 125
1. **Femeia în fața oglinzii** (fragment), ERIC-EMMANUEL SCHMITT / 131
2. **Grizly, stăpânul munților** (fragment), JAMES-OLIVER CURWOOD / 132
4. **În munții Neamțului** (fragment), CALISTRAT HOGAȘ / 135
5. **Animalele în libertate** în **Povestiri despre animale** (fragment), OTTO ALSCHER / 142
6. **Viața și visele** (fragment), O. MIRBEAU / 144
7. **Chemarea străbunilor** (fragment), JACK LONDON / 147
8. **Walter, bărbătușul bufniței** în **Povestiri despre animale** (fragment), OTTO ALSCHER / 153

Capitolul V – POVEȘTI ȘI POVESTIRI AMUZANTE / 157

1. **Voinicul!** în **Din lumea celor care nu cuvântă**, EMIL GĂRLEANU / 157
2. **Armadillo** în **Simple povești** (fragment), RUDYARD KIPLING / 158
3. **Măgarul lui Iudovic al XI-lea** în **Cele mai frumoase povestiri cu animale celebre** (fragment), ELIAN-J. FINBERT / 162
4. **Maimuța și crocodilul** în **Legende îndepărtate**, HENRY DE MONFREID / 164
5. **Negustorul și papagalul** în **Povești din India**, ED. NATHAN / 167
6. **Trei povești despre urși** în **În țara vulpii albe**, OLAF SWENSON / 169
7. **Vânătorul, crocodilul și iepurele** (poveste din Sudan) în **Povești din patru zări**, NATHA CAPUTO / 171
8. **Pasărea care nu mai cântă**, CHRISTIAN MERVEILLE, / 173
9. **Piticul** în **Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia** (fragment), de SELMA LAGERLÖF / 175

PARTEA A II-A – PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR / 182

1. **Ziua pădurii** în **Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia** (fragment), de SELMA LAGERLÖF / 182
2. **Fluierul în Opere** (fragment), ANTON PAVLOVICI CEHOV / 186
3. **Dragostea în vremea holerei** (fragment), GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ / 197

Prima parte a lucrării se încheie într-o notă amuzantă cu povestiri și povești despre animale care pot fi studiate la ciclul primar.

În a doua parte a acestei cărți, cele trei fragmente literare surprind efectele devastatoare ale intervenției omului asupra mediului înconjurător.

Sugestii metodice: Textul literar va fi fotocopiat și împărțit tuturor elevilor din clasă, iar din motive de economie măcar unul la bancă (la 2 persoane). Profesorul va dirija lecturarea textului pe fragmente sau paragrafe implicând întreaga clasă, ocazie cu care își va cunoaște mai bine elevii, descoperind sensibilitatea și veleitățile artistice ale fiecăruia, demers care va contribui în același timp la sudarea clasei. Unele texte pot fi dramatizate. De asemenea, profesorul va putea solicita elevilor să ilustreze prin desen fragmentele preferate.

Partea I

DRAGOSTEA DE ANIMALE

Motto

Adevărata bunătate a omului nu se poate manifesta în toată puritatea și în deplină libertate, decât față de cei care nu reprezintă nici o forță. Adevăratul test moral al umanității (cel mai radical, care se situează la un nivel atât de adânc, încât scapă privirii noastre) sunt relațiile sale cu cei ce se află la cheremul ei: animalele. Aici s-a produs dezastrul fundamental al omului, atât de fundamental încât tocmai de aici decurg toate celelalte.

MILAN KUNDERA,

Insuportabila ușurătate a ființei

PROIECT DE LECȚIE DE DIRIGENȚIE

Profesor diriginte: Bădulescu Simona Silvia

Data: 25 aprilie 2017

Clasa: a VII-a C

Componenta educativă: *Calitatea stilului de viață*

Subcomponenta educativă: *Calitatea vieții personale*

Tema: *Animalul, prieten sau dușman al omului?*

Obiectiv cadru:

- formarea și dezvoltarea de capacități de autocunoaștere și de cunoaștere a problemelor mediului înconjurător;

Obiectiv de referință:

- să adopte o atitudine de respect și toleranță față de animale

Obiective operaționale:

- a. cognitive:** să înțeleagă impactul pe care îl are intervenția omului în natură prin poluare, defrișare intensă, vânătoare și pescuit masiv
- b. afective:** – să se adapteze la situații noi
– să aibă o atitudine participativă în dialogul cu clasa și profesorul

Resurse:

- a. procedurale:** lectura, dialogul, expunerea
- b. materiale:**
 - fișe de lectură:
 - fragment din romanul „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu
 - DVD-ul filmului „Călărețul electric”, realizat în 1979 în regia lui Sydney Pollack
 - test psihologic intitulat „În ce fel iubești animalele”

DESFĂȘURAREA OREI PROTECȚIA ANIMALELOR

Lecția de astăzi se numește „Animalul, dușman sau prieten al omului?” și are ca obiectiv conștientizarea voastră, a elevilor, despre importanța fiecărei specii de animale pentru viața planetei.

Ideea titlului acestei lecții mi-a venit ora trecută atunci când, la întrebarea „Care sunt cauzele persecuției animalelor?” mi-ați răspuns că animalele nu sunt folositoare

omului. Haideți să ne gândim: dacă animalele nu ar fi fost folositoare omului, acesta nu le-ar fi domesticit. Animalele și păsările domestice sunt o sursă importantă de hrană și îmbrăcăminte.

În ceea ce privește animalele sălbatice între ele se stabilesc legături de hrană. Spre exemplu căprioara mănâncă coaja copacilor, iar lupul mănâncă căprioare. Dacă lupul nu le-ar mânca, căprioarele s-ar înmulți peste măsură și ar distruge copacii pădurii. Pe de altă parte lupul curăță pădurea de stârvuri. Vă puteți gândi că lupul este dușmanul omului atunci când mănâncă oi dar, privind lucrurile din alt punct de vedere, lupul este deosebit de folositor naturii, respectiv omului.

Alt exemplu: vultur – șarpe – broască – lăcustă – plantă – OM. Distrugerea vulturilor ar determina înmulțirea șerpilor, fenomen care duce la extincția broaștelor, prin urmare se înmulțesc lăcustele care ar putea aduce daune importante agriculturii. Cine are de suferit în final? OMUL. Prin urmare, pentru natură toate animalele sunt folositoare, fiecare își are rostul lui. Legăturile de hrană dintre animale determină existența unui echilibru în natură. Distrugerea oricărei specii de animale ar provoca un dezechilibru biologic grav în natură, dezechilibru care ar afecta și viața omului.

Cum intervine omul în distrugerea echilibrului biologic al naturii?

Omul intervine în distrugerea echilibrului biologic al naturii prin:

- a. poluare
- b. defrișări masive
- c. vânătoare și pescuit intens

Consecințele defrișărilor masive: modificarea regimului precipitațiilor, respectiv inundații.

Să luăm un exemplu care ne interesează în mod direct, și anume pescuitul. Gândiți-vă care sunt consecințele pescuitului în perioada de reproducere a peștilor.

Care sunt cauzele persecuției animalelor?

- a. ignoranță
- b. indiferență, iresponsabilitate
- c. egoism

Prin urmare, care sunt soluțiile combaterii persecuției animalelor?

- a. informație
- b. educație

Profesorul oferă elevilor un exemplu de atitudine iresponsabilă față de animale, citind un fragment din romanul „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu.

În a doua parte a lecției profesorul prezintă un exemplu de atitudine responsabilă față de animale prin vizionarea pe DVD sau pe internet a unui fragment din filmul „Călărețul electric”, 1979 în regia lui Sydney Pollack.

1. momentul în care Sonny Steele fură calul minutul 29:05 până la minutul 33,
2. apoi momentul în care se justifică pentru gestul său în fața jurnalistei, minutul 54.32 până la 55.50,
3. Momentul în care este urmărit de poliție și scapă datorită calului: minutul 1:04 până la 1:11
4. iar în final momentul în care eliberează calul: 1:52 până la 1:55

sursa: www.filmehd.net

TEMA PENTRU ACASĂ

Test psihologic care vă va ajuta să vă descoperiți propria atitudine față de animale. Răspundeți la întrebări, însumați variantele a), b) și c) iar numărul maxim de variante va determina profilul vostru personal.

CEZAR PETRESCU, *Fram, ursul polar*,

Ed. Andreas, 2016, București

Tigrul arată colții rânjind.

– Eu mă tem! Hai să mergem acasă, mă tem!... se înfricoșă fetița, înfigându-și prin haină unghiile mici în brațul bunicului.

N-avea însă de ce se teme fetița cu ochii albaștri, cu paltonașul alb și cu părul cârlionțat sub căciulița tot albă.

Privirea de oțel a îmblânzitoarei a fost și de astă dată mai puternică decât îndărătnicia tigrului tânăr și dârz.

Rajah a plecat botul în pământ. A coborât cu pași mlădioși de pe mingea de lemn. Și-a încordat mușchii sub blana catifelată și a săgetat din două salturi, dincolo de cele două cercuri, dintre care unul de văpaie.

Pe urmă s-a așezat cuminte la loc. Ochii lui cereau pocăință, iertare. Știa ce-l așteaptă.

Îndată ce se va întoarce în cușca lui, răsplata are să-i fie câteva lovituri ascuțite peste bot, cu un bici dureros de curea, nu cu șfichiul delicat de mătase al biciuștei de la reprezentatie. Iar la ceasul hranei, în loc de porția de carne crudă, o găleată cu apă. Pedepsa aceasta o cunoștea. După cum cunoștea și cealaltă înfățișare a fe-